

Čas na Zemi

Jednotky

základní jednotka: 1 sekunda

minuta: 60 sekund

hodina: 60 minut = 3600 sekund

den: 24 hodin = 1440 minut

týden: 7 dní

měsíc: 28 – 31 dní

rok: 12 měsíců, 365 – 366 dní

Den

24 hodin = 1440 minut = 86 400 sekund

doba: jedno otočení kolem své osy

hvězdný den: 23:56:04 h

Měsíc

29,5 dne

doba: přibližně doba, za kterou se vystřídají všechny fáze Měsíce

Rok

365,25 dní

doba: jeden oběh Země kolem Slunce

přestupný rok: jednou za 4 roky má rok 366 dní (29. únor)

Kalendáře

význam: určuje počet dnů v roce a pořadí roků

Juliánský

podle: Gaia Julia Caesara

Gregoriánský (náš)

podle: papeže Řehoře

Místní čas

řídí se: Sluncem

místní čas = každý poledník má svůj čas

časový rozdíl mezi poledníky = 4 minuty (360 : 1440)

Pásmový čas

celkem: 24 časových pásem

jedno časové pásmo: 15° délkových stupňů (360:24)

Středoevropský čas

7,5° východní délky až 22,5° východní délky

státy: Španělsko, Francie, Švédsko, Polsko

Západoevropský čas

7,5° západní délky až 7,5° východní délky

státy: Velká Británie, Portugalsko, Island

Východoevropský čas

22,5° východní délky až 37,5° východní délky

státy: Finsko, Ukrajina, Řecko, Rumunsko

Datová hranice

mezinárodní datová hranice: 180° poledník

překročíme-li z východní polokoule na západní: odečteme 1 den

překročíme-li ze západní polokoule na východní: přičteme 1 den

Letní čas

v březnu: posunujeme čas o 1 h dopředu

v říjnu: posunujeme čas o 1 h dozadu

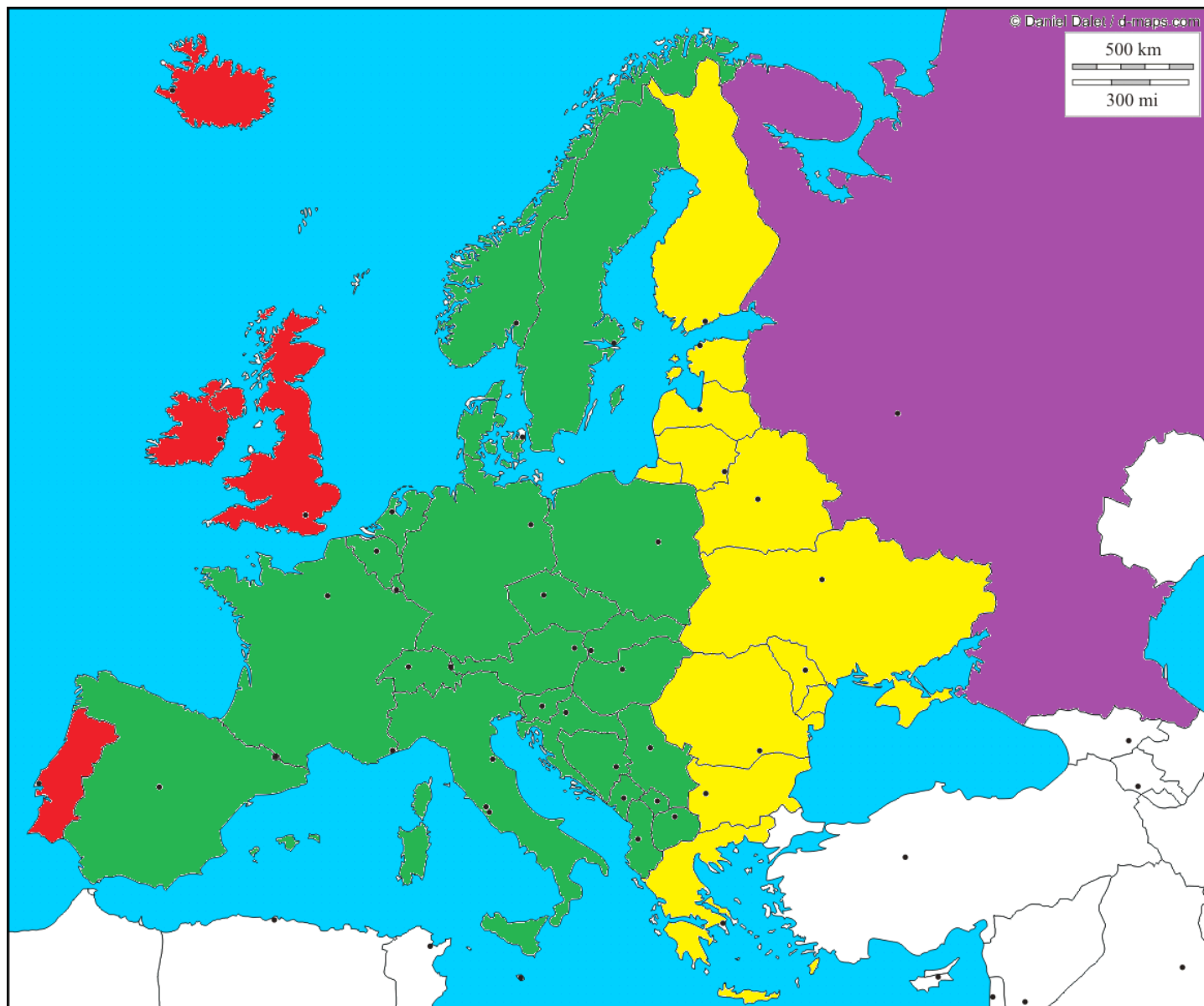
Vybarvi státy Evropy podle časových pásem:

červeně – západoevropský čas + 0h

zeleně – středoevropský čas +1h

žlutě – východoevropský čas +2h

fialově – čas v Rusku +3h

Zdroj: <http://d-maps.com/m/europemax/europemax11.gif>

Doplň tabulku:

město	čas	město	čas	město	čas	město	čas
Paříž	11:00	Řím	11:00	Helsinky	23:00	Brno	22:00
Brusel	0:00	Lisabon	23:00	Kyjev	5:00	Budapešť	4:00
Londýn	2:00	Praha	3:00	Kodaň	13:00	Bukurešť	14:00
Moskva	5:00	Berlín	3:00	Tórshavn	1:00	Oslo	2:00

Otázky a úkoly:

Jaká je základní jednotka času? **Sekunda**

Které další jednotky času používáme? **Minuta, hodina, den, týden, měsíc, rok**

Jakou dobu představuje jeden den? **Doba otočení Země kolem své osy**

Za jaký časový úsek oběhne Země kolem Slunce? **Za 1 rok = 365,25 dní**

K čemu slouží kalendář? **Určuje počet dnů v roce a pořadí roků**

V jakém časovém pásmu leží Česká republika? **Ve středoevropském**

Kudy prochází datová hranice? **180° poledníkem**

Co se stane na datové hranici, jdeme-li ze západní polokoule na východní? **Přičteme jeden den**

Co se stane na datové hranici, jdeme-li z východní polokoule na západní? **Odečteme jeden den**